

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»**

**підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія»
галузі знань 10 «Природничі науки»
Кваліфікація: бакалавр з екології**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ Іван ПАРУБЧАК

(протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____

В.о. ректора _____ Іван ПАРУБЧАК

(наказ № ____ від «__» _____ 2023 р.)

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Кваліфікація

Перший (бакалаврський)
10 «Природничі науки»
101 «Екологія»
Бакалавр з екології

РОЗРОБЛЕНО І СХВАЛЕНО

Навчально-методичною комісією
спеціальності 101 «Екологія»
Протокол № _____
від «__» _____ 2023 р.
Голова навчально-методичної комісії
спеціальності

_____ Богдана КАЛИН

РЕКОМЕНДОВАНО

Навчально-методичною радою
факультету громадського
розвитку та здоров'я
Протокол № _____
від «__» _____ 2023 р.

Голова навчально-методичної ради
_____ Наталія СЛИВКА

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету
громадського розвитку
та здоров'я
Протокол № _____
від «__» _____ 2023 р.
Голова вченої ради факультету
_____ Руслан ПЕЛЕНЬО

**ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ**

Доцент кафедри екології
_____ Оксана МАЦУСЬКА
від «__» _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи Львівського національного
університету ветеринарної медицини
та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
_____ Ігор ДВИЛЮК
від «__» _____ 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Екологічна політика та правове регулювання природокористування» підготовки бакалаврів за спеціальністю 101 «Екологія» галузі знань 10 – «Природничі науки» розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 04 жовтня 2018 р. № 1076 з урахуванням досвіду підготовки фахівців-екологів.

Розробники програми:

1. Р. П. Параняк д.с-г.н., професор, завідувач кафедри екології, член навчально-методичної комісії спеціальності 101 «Екологія»
2. О.В. Мацуська к.с-г.н., доцент кафедри екології, гарант освітньої програми
3. О. П. Сухорська к.с-г.н., доцент кафедри екології, член навчально-методичної комісії спеціальності 101 «Екологія»
4. В.О. Жук к.т.н., директор ТОВ «НАША номер 1»
5. О.М.Малиновська здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр», 2 курс

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 101 «Екологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького; факультет громадського розвитку та здоров'я; кафедра екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень; бакалавр з екології із спеціалізацією «Екологічна політика та правове регулювання природокористування»
Офіційна назва освітньої програми	Екологічна політика та правове регулювання природокористування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького», затвердженими вченою радою.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступного перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://lvet.edu.ua/index.php/navchalna-robota/osvitni-prohramy.html
2 – Мета освітньої програми	
Метою програми є вироблення таких стратегічних напрямків екологічного розвитку, які дозволять досягнути стійкого розвитку і при одночасному розв'язанні екологічних проблем, а також пропагування екологічних знань	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Природничі науки, спеціальність «Екологія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у сфері підвищення захисту навколишнього середовища та інноваційного вирішення природоохоронних завдань і проблем забезпечення екологічної безпеки, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Ключові слова: екологія, екологічна безпека, екологічне право, екологічна політика, природоохоронна діяльність.

Особливості програми	Програма виконується в активному дослідницькому середовищі на підприємствах або в організаціях, які займаються природоохоронною діяльністю.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в галузях технологій захисту навколишнього середовища та природоохоронної сфери, інженерно-технологічної діяльності на промислових підприємствах, у вищих навчальних закладах, в проектних установах та науково-дослідних інститутах і лабораторіях, у природозахисних організаціях органів державної влади та інспекційної діяльності з техногенного і екологічного нагляду.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого рівня за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною – магістерські (освітньо-професійні / освітньо-наукові) програми вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт на основі підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових робіт (проектів). Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю. Підсумкова атестація – підготовка та захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або пошуку інноваційних рішень, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. 9. Здатність працювати в команді 10. Навички міжособистісної взаємодії. 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

	активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. 3. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. 4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. 5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. 6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. 7. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. 8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. 9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. 10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. 11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. 12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. 13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. 14. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. 15. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
7 – Програмні результати навчання	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. 4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. 5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. 6. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

	<p>9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.</p> <p>12. Брати участь у розробці та реалізації проєктів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.</p> <p>13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів.</p> <p>16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.</p> <p>17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p> <p>20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p> <p>22. Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p> <p>23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проєктів.</p> <p>24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>26. Володіти основами правового регулювання природокористування.</p> <p>27. Використовувати правові норми, які регулюють відношення людини до суспільства та навколишнього середовища.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики	Понад 93% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності 101 «Екологія», мають наукові ступені
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.
Специфічні характеристики	Використання фонду наукових бібліотек ЗВО м. Львова, Львівської наукової бібліотеки ім. В.Стефаника, Національної бібліотеки України

інформаційного та навчально-методичного забезпечення	ім. В.І.Вернадського, інтернет ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Львівським Національним університетом ветеринарної медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з університетами Республіки Польща, Словаччини.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестр								Форма підсумкового контролю
			1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. Обов'язкові компоненти											
ОК 1	Історія України та цивілізаційний процес	4,0	x								екзамен
ОК 2	Іноземна мова за фаховим спрямуванням	7,0	x						x		залік
ОК 3	Загальна екологія	7,5	x	x							залік/екзамен
ОК 4	Метеорологія і кліматологія	4,0	x								екзамен
ОК 5	Біологія	5,0	x								екзамен
ОК 6	Загальна хімія	4,0	x								залік
ОК 7	Біофізика	3,0	x								залік
ОК 8	Українська мова	3,0	x								залік
ОК 9	Основи сталого розвитку суспільства	3,0		x							залік
ОК 10	Ландшафтна екологія	4,5		x							екзамен
ОК 11	Геологія з основами геоморфології	5,0		x							екзамен
ОК 12	Юридичне документознавство	3,0		x							залік
ОК 13	Інформаційні системи в екології	3,5		x							залік
ОК 14	Фізичне виховання	4,0		x							залік
ОК 15	Конфліктологія	4,0			x						залік
ОК 16	Основи наукової діяльності	4,0			x						залік
ОК 17	Заповідна справа	4,0			x						екзамен
ОК 18	Екологія людини	4,0			x						екзамен
ОК 19	Екологічне право	4,5				x					екзамен

ОК 20	Нормування антропогенного навантаження	4,5				x					екзамен
ОК 21	Безпека життєдіяльності	3,0				x					залік
ОК 22	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища	4,0				x					залік
ОК 23	Моніторинг навколишнього середовища (<i>курсова робота</i>)	9,0					x	x			залік/екзамен/ курсова робота
ОК 24	Основи органічного виробництва	4,0					x				екзамен
ОК 25	Охорона і раціональне використання природних ресурсів	3,0					x				залік
ОК 26	Трудове право	4,0					x				залік
ОК 27	Екологічна політика	4,0					x				екзамен
ОК 28	Промислова екологія	5,0						x			екзамен
ОК 29	Основи стандартизації та сертифікації в екології	3,5						x			залік
ОК 30	Природоохоронне інспектування	4,0						x			залік
ОК 31	Екобезпека продовольчої сировини і харчових продуктів	4,0							x		екзамен
ОК 32	Моделювання та прогнозування стану довкілля	3,5							x		залік
ОК 33	Міжнародна екологічна діяльність	4,0							x		екзамен
ОК 34	Урбоекологія	4,0							x		екзамен
ОК 35	Екологічна безпека	5,0							x		екзамен/ курсова робота
ОК 36	Оцінка впливу на довкілля	4,0								x	залік
ОК 37	Право Європейського Союзу	3,0								x	залік
ОК 38	Організація та управління у природоохоронній діяльності	4,0								x	екзамен
ОК 39	Міжнародні проєкти та міжнародна мобільність	3,0								x	залік
ОК 40	Навчальна практика										
	Загальна екологія/ Ландшафтна екологія	3,0		x							залік

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності рівня та обсягу знань, умінь та компетентностей здобувача вищої освіти, яка навчається за освітньою програмою вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація випускників освітньої програми «Екологічна політика і правове регулювання природокористування» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження їм ступеня бакалавр. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39			
ФК1			*	*	*				*	*	*					*	*	*		*		*	*		*			*					*		*	*						
ФК2			*		*	*	*								*				*									*														
ФК3	*						*						*		*																											
ФК4																	*		*				*	*		*	*			*		*										
ФК5			*	*		*				*	*									*	*	*	*	*					*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ФК6										*																							*					*	*	*	*	
ФК7				*		*					*									*		*	*						*		*				*	*						
ФК8																*									*																	
ФК9									*											*								*			*			*			*	*	*	*	*	
ФК10			*										*			*						*			*				*			*										
ФК11		*						*												*	*							*			*			*								
ФК12		*	*														*						*		*	*			*			*		*			*	*	*	*	*	
ФК13																					*			*								*					*	*	*	*	*	
ФК14												*																														
ФК15																				*						*																

Умовні позначення:

ОКі – обов’язкова дисципліна, і – номер дисципліни у переліку компонент освітньої складової, ІНТ – інтегральна компетентність, ЗКj – загальна компетентність, ФКі – фахова (спеціальна) компетентність, і – номер компетентності у переліку компетентностей освітньої складової.

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	
ПРН1									*	*						*																	*			*	*	*		
ПРН2			*	*		*	*		*	*	*							*	*					*	*				*	*				*	*	*	*	*	*	
ПРН3			*	*		*	*			*	*							*			*			*		*			*											
ПРН4																						*									*	*			*	*	*	*		
ПРН5																	*				*		*									*								
ПРН6			*	*						*							*									*														
ПРН7		*	*	*						*	*						*	*			*	*		*				*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН8	*		*	*			*														*	*	*							*			*	*	*	*	*	*	*	
ПРН9						*										*		*		*	*								*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН10				*						*			*																		*			*		*		*	*	
ПРН11							*													*	*				*		*		*		*		*		*	*	*	*	*	
ПРН12					*																							*					*		*		*	*	*	
ПРН13		*			*			*							*	*														*			*				*		*	*
ПРН14		*	*					*				*																											*	*
ПРН15	*							*																	*		*		*		*						*	*	*	*
ПРН16																	*												*											
ПРН17																	*	*														*		*		*		*	*	*
ПРН18	*		*		*										*									*				*									*	*	*	*
ПРН19	*						*								*									*				*	*	*	*					*	*			
ПРН20		*																	*	*		*								*	*									
ПРН21					*	*	*			*												*	*						*	*	*	*				*				

